

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, v državnem zboru zastopane.

Kos XXVII. — Izdan in razposlan dné 12. aprila 1895.

Vsebina: Št. 54. Dopustilnica za lokalno železnico iz Modřan v Čerčany s krilom iz Měchenic v Dobřiš.

54.

**Dopustilnica z dné 4. marca
1895. l.**

za lokalno železnico iz Modřan v Čerčany s krilom iz Měchenic v Dobřiš.

Mi Franc Jožef Prvi,
po milosti Božji cesar avstrijski;

apostoljski kralj ogrski, kralj češki, dalmatinski, hrvaški, slavonski, gališki, vladiměrski in ilirski; nadvojvoda avstrijski; veliki vojvoda krakovski; vojvoda lotarinški, salcburški, štajerski, koroški, kranjski, bukovinski, gorenjsleški in dolenje-sleški; veliki knez erdeljski; mejni grof moravski; pokneženi grof habsburški in tirolski itd. itd. itd.

Ker so Večeslav Marek, gozdarski mojster v Konopištu, dr. Henrik Živný, okrajni načelnik v Benešovu, dr. Martin Walter, okrajni načelnik v Zbraslavu, Otokar Bohutinský, gosposčinski upravnik v Dobřišu, in Vojteh Koliha, načelnik okrajnega zastopa v Jilovu, zaprosili, da bi se jim dalo dopustilo, zgraditi in obratovati lokalno železnico od Modřan v Čerčany s krilom od Měchenic v Dobřiš, vzvidelo se Nam je, z ozirom na občo korist te podjetbe, imenovanim koncesionarjem to dopustilo na podstavi zakona o dopuščanju železnic z dné 14. septembra 1854. l. (Drž. zak. št. 238.),

kakor tudi na podstavi zakona z dné 31. decembra 1895. l. (Drž. zak. št. 2. iz 1895. l.) podeliti takó-le:

§. 1.

Koncesionarjem dajemo pravico, zgraditi in obratovati lokomotivno železnico, katero bo kot lokalno železnico s pravilno raztečino napraviti od postaje Čerčany na progi državne železnice Dunaj—Praga v Modřany v stik s progo železnice Nusle—Modřany in s krilom iz Měchenic v Dobřiš.

§. 2.

Železnici, ki je predmet te dopustilnice, se dodeljujejo v členu V. zakona z dné 31. decembra 1894. l. (Drž. zak. št. 2. iz l. 1895. l.) omenjene ugodnosti.

§. 3.

Koncesionarji so dolžni, gradnjo v §. 1. imenovane železnice začeti precej in jo dokončati najdalje v poltretjem letu, računěč od današnjega dné; dodelano železnico je takoj izročiti javnemu prometu ter obrat pò nji vzdrževati nepretrgoma ves čas, dokler traja dopustilo.

Da se bodo držali gorenjega rokú za gradnjo, morajo koncesionarji dati zagotovilo, položivši varščino 10.000 goldinarjev v vrednostnih papirjih, v katerih se smejo nalagati novci varovancev.

Ako se ne bi izpolnjevale zgoranje dolžnosti, se smé izreči, da je ta varščina zapala.

§. 4.

Da izdelajo dopuščeno železnico, za to se dodeljuje koncesionarjem pravica razlastitve pò določenih dotičnih zakonitih predpisov.

Ista pravica naj se koncesionarjem dodeli tudi zastran tistih dovlačnic, ki bi se imele narediti in o katerih bi državno upravnstvo spoznalo, da je njih naprava v javni koristi.

§. 5.

Koncesionarjem se je ob gradnji in obratu dopuščene železnice držati tega, kar ustanavlja ta dopustilnica, in pa dopustilnih pogojev, ki jih bo postavilo trgovinsko ministerstvo, pa tudi tega, kar velevalo semkaj meréči zakoni in ukazi, zlasti zakon o dopuščanju železnic z dné 14. septembra 1854. l. (Drž. zak. št. 238.) in železniški obratni red z dné 16. novembra 1851. l. (Drž. zak. št. 1. iz l. 1852.), in pa zakoni in ukazi, kateri se morebiti v bodoče dadó. Kar se tiče obrata, se odpuščajo varnostne naredbe in obratni predpisi, podani v redu za železniški obrat in v dotičnih dodatnih določenih, v toliko, kolikor se bo z ozirom na posebne prometne in obratne razmere, sosebno na zmanjšano vozno brzino, trgovinskemu ministerstvu zdelo pripustno, a na to stran bodo veljali posebni obratni predpisi, ki jih izdá trgovinsko ministerstvo.

§. 6.

Koncesionarjem se priznava pravica, da s posebnim dovolilom državnega upravnstva in s pogoji, ki jih to postavi, naredé delniško družbo, katera naj stopi v vse pravice in zaveznosti koncesionarjev.

Znesek resnične in pa nominalne napravne glavnice potrebuje odobrila državnega upravnstva.

Pri tem naj veljá to načelo, da se ne smejo v račun postavljati nikakoršni drugi stroški razen stroškov za sestavo projekta, za gradnjo in vredbo železnice in za dobavo vozil in pa za dotacijo pričuvnega zaklada, katerega določi državno upravnstvo, res uporabljenih in prav izkazanih, prištevsji interkalarne obresti, ki so med grajenjem res bile izplačane, in kar je res bilo kurzne izgube pri dobavi glavnice.

Ako bi po dogradbi železnice bilo treba še drugih novih staveb, ali ako bi bilo treba pomnožiti obratne naprave, se dotični stroški sméjo prišteti napravni glavnici, če je državno upravnstvo privolilo v namerjane nove stavbe ali v pomnožitev obratnih naprav, in če se stroški izkažejo, kakor gré.

Vso napravno glavnico je treba odplačati v času, dokler traja dopustilo, po razdolžnem črtézu, ki ga odobri državno upravnstvo.

Družbena pravila in pa obrazci osnovnih in prednostnih delnic, ki se izdadó, potrebujejo odobrila državnega upravnstva.

§. 7.

Vojaščino bo prevažati po znižanih tarifnih cenah. Za uporabljanje vojaške tarife ob odpravi oseb in reči se je v tem oziru in pa gledé polajšil potujočim vojaškim osebam ravnati po določenih, katera vsak čas veljajo pri avstrijskih državnih železnicah.

Ta določila se uporabljajo tudi za deželno brambovstvo in črno vojsko obéh državnih polovic, za tirolske deželne strelce in za žandarstvo, in to ne samo o potovanju na račun državne blagajnice, ampak tudi o služabnem potovanju na svoj račun k orožnim vajam in priglednim zborom.

Koncesionarji se zavezujejo, da bodo pristopili dogovoru, med avstrijskimi železničnimi družbami sklenjenemu zastran nabave in imetka opravnih reči za prevažanje vojakov in pa vzajemnega pripomaganja z vozili za večje vojaške prenose, dalje da bodo pristopili vsak čas veljajočim predpisom o železništvu za čas vojske in pa dodatnemu dogovoru, ki je obveljal 1. dné junija 1871. l. o prenosu takih bolnikov in ranjencev, katere je ležéče prevažati na račun vojaške blagajnice.

Vsak čas veljajoči predpis za vojaške prenose po železnicah, in pa vsak čas veljajoči predpisi o železništvu za čas vojske zadobé za koncesionarje moč in veljavo z dném, ko se po dopuščenih železnicah prične obrat. Predpisi enake vrste, ki se bodo izdali po tem času, ki se pa ne bodo objavili pò Državnem zakoniku, zadobé za koncesionarje veljavo in moč, kadar se jim bodo uradoma priznanili.

Te dolžnosti imajo koncesionarji samó v toliko, kolikor se njih izpolnjevanje zdi izvršljivo z ozirom na drugotnost té proge in na olajšila, vsled tega dodeljena gledé na napravo in premo in vrsto obrata.

Koncesionarji so dolžni, oddajaje službe ozirati se po zmislú zakona z dné 19. aprila 1872. l. (Drž. zak. št. 60.) na doslužene podčastnike iz vojstva, vojnega pomorstva in deželne brambe.

§. 8.

V koliko je enake ugodnosti, kakor jih ustanavlja gledé na prevažanje vojakov §. 7., dodelje-

vali civilnim stražnim četam (varnostni straži, finančni straži i. e.) ali drugim javnim organom, to se določuje v dopustilnih pogojih.

§. 9.

Dopustilna doba in ž njo vred v §. 9. lit. b) zakona o dopuščanju železnic izrečena obramba proti napravi novih železnic se ustanavlja na devetdeset (90) let, računč od današnjega dné, ter mine po tem roku.

Državno upravstvo smé izreči, da je dopustilo tudi pred iztekom gorenjega roku izgubilo svojo moč, ako se ne bi izpolnjevale dolžnosti, v §. 3. ustanovljene o začetku in dovršitvi gradnje in pa o začetku obrata, ter bi se kak prestop roku ne mogel opravičiti po zmyslu §. 11., lit. b) zakona o dopuščanju železnic.

§. 10.

Obrat železnice, ki je predmet te dopustilnice, vodi na račun koncesionarjev država. Kako naj se vodi ta obrat, to se vravná se posebno obratno pogodbo, ki se sklene med državnim upravstvom in koncesionarji.

§. 11.

Koncesionarji imajo dolžnost, po pogojih in pridržkih, navedenih v členu XII. zakona z dné 31. decembra 1894. l. (Drž. zak. št. 2. iz l. 1895.) državnemu upravstvu na njegovo zahtevo vsak čas dopustiti sopolabo železnice za promet med že obstoječimi železnicami ali pa takimi, ki se bodo še le napravile in bodo v državnem obratu, in to takó, da ima državno upravstvo pravico, prosto ustanavlja tarife, za primérno odškodnino odpravljati ali odpravljati dajati cele vlake ali posamezne vozove po sopolabljeni železnici ali posameznih njenih kosih.

§. 12.

Državno upravstvo si pridržuje pravico, da smé dopuščeno železnico, ko bo dodelana in v obrat izročena, vsak čas odkupiti po nastopnih določilih:

1. Da se ustanovi odkupnina, seštejejo se letni čisti donosi, kar jih je podjetba imela v poslednjih sedmih letih pred samim odkupom; od tega se odbijejo čisti donosi najslabjših dveh let in potém se izračuni poprečni čisti donos ostalih petih let.

Po spredaj stoječih določilih najdeni poprečni donos naj potemtakem koncesionarjem država kot

odškodnino za odkup železnice plačuje v še ostali trajni dobi dopustila v polletnih obrokih, dospeva-jočih vsako leto 30. dné junija in 31. dné decembra.

2. Ko bi se pak železnica odkupila pred preteklim sedmim obratnim letom, ali kadar bi po določilih odstavka 1. najdeni srednji čisti donos ne dosegel vsaj letnega zneska, ki je potreben za pogojeno obrestovanje in razdolžitev hipotečnega posojila, katero koncesionarji s poroštvom dežele vzprejmó pri deželni banki kraljevine češke, in pa za štiriodstotno obrestovanje in razdolžitev po državnem upravstvu odobrene delniške glavnice v času, dokler traja dopustilo, tedaj bodi odškodnina, ki naj jo dá država za odkup železnice, v tem, da država namesto koncesionarjev do časa, ko bo posojilo, katero koncesionarji vzprejmejo pri deželni banki kraljevine češke, popolnoma odplačano, sama prevzame njega plačevanje o dogovorjenih rokovih dospelosti, in pa da plačuje spredaj navedeno letnino za delniško glavnico v polletnih obrokih 30. dné junija in 31. decembra vsakega leta po dospelosti.

3. Državi se pridržuje pravica, da kadarkoli na mesto še ne dospelih letnih plačil po zmyslu odstavka 1., oziroma namesto letnine, ki jo je plačevati po odstavku 2. za delniško glavnico, plača glavnico, enako znesku glavniske, računč obresti od obresti, po štiri od sto na leto diskontovane vrednosti onih plačil, ki jih je po določilih odstavka 1. in 2. opravljati polletno.

Ako se država odloči plačati to glavnico, plača naj jo v gotovini ali z državnimi zadolžnicami, kakor si to sama izbere. Državne zadolžnice je pri tem računiti po tistem kurzu, ki se pokaže za poprečnega med denarnimi kurzi, kateri so se v ravno preteklem polletju na dunajski borzi zaznamovali o državnih zadolžnicah enake vrste.

4. Izplačavši odkupnino, pride država po odkupu železnice in z dném tega odkupa brez daljne odplate v bremen čisto, oziroma samo s še ne odplačanim ostankom pri deželni banki kraljevine češke vzprejetega posojila obremenjeno last in v užitek te tukaj dopuščene železnice z vsemi dotičnimi rečmi, naj bodo premične ali nepremične, vštévši tudi vozila in gradivne záloge in pa iz pravne glavnice narejene obratne in pričuvne základe, ako le-ti niso že bili namenu primerno uporabljeni z odobrilom državnega upravstva.

§. 13.

Ko mine dopustilo in tistega dné, ko mine, preide brezodplatno na državo neobremenjena last in užitek tu dopuščene železnice in vsega premič-

nega in nepremičnega pristojsstva, vštevši tudi vozila, gradivne záloge in pa kake iz napravne glavnice narejene obratne in pričuvne zaklade v obsegu, povedanem v §. 12., št. 4.

Ako to dopustilo mine in pa tudi, ako se železnica odkupi (§. 12.), obdržé koncesionarji last pričuvnega zaklada, napravljenega iz lastnih donosov podjetbe, in pa kar bi imeli po obračunih tirjati, potem last posebnih del in poslopij, napravljenih ali pridobljenih iz lastne imovine, katere so si oni sami sezidali ali pridobili po pooblastilu državnega upravnstva z izrečnim pristavkom, da té reči niso pristojsstvo železnice.

§. 14.

Državno upravnstvo ima pravico, prepričati se, da je gradnja železnice in pa obratna naprava po vseh delih namenu primerna in trdno narejena, in ukazati, da se napake na to stran odvrnejo in oziroma odpravijo.

Tudi ima državno upravnstvo pravico, po svojem človeku pregledovati gospodarstvo, in se posebno po nadzornikih, ob stroških koncesionarjev pošiljanjih — kakorkoli se mu vzvidi primerno — pri-gledovati, da se delo izvaja po projektu in po godbi.

Ako se napravi délniška družba, iméj komisar, ki ga postavi državno upravnstvo, tudi pravico, kolikor se mu primerno zdi, hoditi v seje upravne-ga sveta ali drugega zastopa, kateri veljá za načelništvo družbe, in pa v vélike zборе, ter tam ustavljati vse sklepe in naredbe, nasprotne zakonom, dopustilu ali družabnim pravilom, ali pak kvarne javni koristi; toda v takem slučaju je komi-

sarjeva dolžnost, precej si izprositi razloko trgovin-skega ministerstva, katera naj se dá brez odloga ter naj veže družbo.

§. 15.

Ako bi se poleg vsega poprejšnjega svarila večkrat prelomile ali opustile v dopustilnici, v dopustilnih pogojih ali v zakonih naložene dolžnosti, pridruže se državnemu upravnstvu tudi pravica, da se poprime zakonom primernih naredeb ter po okolnostih izreče, da je dopustilo izgubilo svojo moč še pred iztekom dopustilne dobe.

Resno opominjaje vsakega, da ne delaj zoper to, kar ustanavlja tá dopustilnica, in dodeljujoč koncesionarjem pravico, zastran izkazne škode zahtevati vračila pred Našimi sodišči, dajemo vsem oblastvom, katerih se tiče, trdno povelje, naj ostro in skrbno čujejo nad to dopustilnico in vsem, kar se v nji določuje.

V spričálo tega izdajemo to pismo, navdarjeno z Našim vélikim pečatom, v Našem države glavnem in prestolnem mestu dunajskem četrtega dné me-seca marca v letu milosti tisoč osemsto devetdesetem in četrtem, Našega cesarjevanja sedeminštiridesetem.

Franc Jožef s. r.

**Windisch-Graetz s. r. Wurmbrand s. r.
Plener s. r.**